AYAYDER ACİL YARDIM VE AFET YÖNETİCİLERİ DERNEĞİ	**14. İğne Krikotroidotomi Uygulaması**

İşin Amacı

Larenks travması, tam larengeal ödem ve zor entübasyon gibi durumlarda havayolu açıklığının sağlanması ve solunumun sürdürülmesi amaçlanmaktadır.

İşin Yapılma Zamanı

- ✓ Tam havayolu tıkanıklıkları
- ✓ Tam larengeal ödem
- ✓ Larenks kırıkları

İş ile İlgili Tanımlar

Bir iğne, kateter veya bu işlem için özel hazırlanmış ekipman ile trakeaya girilerek oksijenasyon ve solunumun sağlanması işlemine iğne krikotiroidotomi denir.

İşin Yapılma Süreçleri

- ✓ Hastanın ve uygulayıcının güvenliği sağlanır.
- ✓ Bir uygulayıcı hastanın baş ve boyun stabilizasyonunu sağlar.
- ✓ Hastaya iğne krikotiroidotomi yapılacak alan povidon iyotla temizlenir.
- ✓ Mevcutsa eldiven giyilir hastanın bilinç durumu değerlendirilir.
- ✓ Trakeayı sabit tutmak için deri gerdirilir.
- ✓ Dominant olmayan elin baş ve orta parmaklarıyla deri hafifçe gerilerek işaret parmağıyla tiroid ve krikoid kıkırdak arasındaki krikoid membran palpe edilir.
- ✓ 10 ml' lik enjektöre 12-14 G katater takıldıktan sonra, katater ucu ile krikoid membran arasında 45º açı olacak şekilde trakeaya giriş yapılır.
- ✓ Enjektöre serbest hava girişi olunca kanülün trakea ortasında olduğundan emin olmak için enjektörün pistonunu geri çekmeye devam ederek 5 mm daha ilerletilir
- ✓ Kateterin iğnesi çıkarılarak serbest hava gelip-gelmediği kontrol edilir.
- ✓ 3ml enjektör, pistonu çıkartılmış şekilde, kateterin ucuna takılır.
- ✓ Daha sonra ventilasyon uygulanacak sistem katetere bağlanır.
- ✓ 7,5 mm çaplı balon-valf-endotrakeal tüp konnektörü enjektöre takılır.
- ✓ Balon-valf ile %100 O_2 ile ventilasyon sağlanır.
- ✓ Aralıklı pozitif basınçlı jet ventilasyon vermek için endotrakeal tüpe Y konnektör bağlanır ve konnektörün açık ucu 1 saniye veya göğüs kafesi yükselinceye kadar kapatılır, 4 saniye havanın boşalmasına izin verilir.
- ✓ Oskültasyonla yeterli ventilasyon olup olmadığı kontrol edilir.
- ✓ Kateter flaster ile sabitlenir.
- ✓ Bu teknikle havayolu sağlandığında bize yaklaşık 45 dakika kadar bir zaman tanır. Bu süre içinde cerrahi krikotiroidotomi veya trakeostomi planlanıp yapılmalıdır.

Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

<table>
<tr><td colspan="2">✓ Uygun boyut kateter: Yenidoğan ve çocuk:16-18 G intraket, yetişkin ve adelösan: 12-14 G intraket kullanılır.
✓ İğne krikotiroidotomi, kalıcı bir hava yolu sağlanıncaya kadar hastanın kısa süreli oksijenasyonuna imkân veren geçici bir yöntemdir.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Kullanılan Araç ve Gereçler</td></tr>
<tr><td colspan="2">✓ Kişisel koruyucu malzemeler (eldiven, maske, gözlük)
✓ Povidon iyot
✓ Steril örtü
✓ 3ml ve 10 ml 2 enjektör
✓ Uygun boyutta kateter, 7.5 mm çaplı
✓ Balon-valf- Maske
✓ Endotrakeal tüp konnektörü
✓ Y konnektörü</td></tr>
<tr><td colspan="2">İşin Riskleri</td></tr>
<tr><td>Hastada Oluşabilecek Riskler</td><td>Çalışanda Oluşabilecek Riskler</td></tr>
<tr><td>✓ Larengotrakeal yaralanma
✓ Kanama
✓ Subjektif ses değişikliği
✓ Persistan stoma
✓ Subglottik stenoz</td><td>✓ Hastalık bulaş riski vb.</td></tr>
</table>